

HRVATSKA
GOSPODARSKA
KOMORA

AKTUALNA KRETANJA NA TRŽIŠTU RADA U OKOLNOSTIMA PANDEMIJE UZROKOVANE COVIDOM-19

- Struktura zaposlenih po djelatnostima u RH
- Kretanja na tržištu rada do ožujka prije većeg utjecaja epidemije bolesti COVID-19
- Aktualna kretanja u izvanrednim uvjetima poslovanja
- Prognoze

IZDAVAČ

Hrvatska gospodarska komora

ZA IZDAVAČA

dr. sc. Luka Burilović

PRIPREMIO

Sektor za financijske institucije i ekonomske analize

Odjel za makroekonomske analize

tel.: +385 (0)1 4828 373

fax.: +385 (0)1 4561 535

e-mail: makroekonomija@hgk.hr

web: hgk.hr

STRUKTURA ZAPOSLENOSTI U RH

Nakon pet godina rasta zaposlenosti i šest godina pada nezaposlenosti, sada je sasvim izvjesno da će u ovoj godini biti prekinuti ti povoljni trendovi. Krećući s pozicija strukture zaposlenosti prema djelatnostima koju Hrvatska ima, sada se čini da je velik problem visok udio zaposlenih u djelatnosti turizma i uz turizam povezan dio trgovine, ali i dijelovi ostalih djelatnosti na koje znatnije utječu turistički tijekovi. **U usporedbi s ostalim članicama EU, prema podacima Eurostata, Hrvatska ima najveći udio broja zaposlenih u turističkim djelatnostima u okviru poslovnog sektora (13%), nakon Grčke, Cipra i Irske, a ima i najizraženiju sezonalnost turizma.** Djelatnosti temeljene na turističkoj potrošnji najosjetljivije su djelatnosti u aktualnim okolnostima koje su odmah reagirale negativno na tržištu rada te imaju i imat će u mjesecima koji slijede najizraženije poremećaje u zapošljavanju, posebno turizam, a zbog svoje će masovnosti izravno negativno utjecati na ukupnu zaposlenost. Uz sezonalnost je povezana i činjenica da **Hrvatska ima najviši udio (5,8%) tzv. prekarnih radnika (radnika s ugovorima ne dužim od tri mjeseca) od svih članica EU, čak 2,5 puta veći od prosjeka EU (2,3%), koji su u krizama najranjiva skupina zaposlenih.**

► Struktura zaposlenih u 2019. godini prema osnovnim djelatnostima (administrativni podaci)

	Broj zaposlenih, prosjek godine	Udio u ukupnom, %
UKUPNO RH	1.555.068	100,0
C Prerađivačka industrija	259.319	16,7
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	229.844	14,8
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	119.283	7,7
P Obrazovanje	116.076	7,5
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	115.018	7,4
F Građevinarstvo	114.996	7,4
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	111.776	7,2
H Prijevoz i skladištenje	89.117	5,7
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	80.194	5,2
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	58.170	3,7
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	52.544	3,4
J Informacije i komunikacije	46.159	3,0
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	39.154	2,5
S Ostale uslužne djelatnosti	36.922	2,4
R Umjetnost, zabava i rekreacija	29.677	1,9
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	26.082	1,7
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	13.947	0,9
L Poslovanje nekretninama	10.038	0,6
B Rudarstvo i vađenje	4.402	0,3
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	2.081	0,1
Nerazvrstani prema djelatnostima	269	0,0

Izvor: DZS; izračun: HGK

U turizmu je, i to samo u dijelu smještaja i ugostiteljstva, u prosjeku 2019. godine bilo 115 tisuća zaposlenih, od najmanje 91,5 tisuća u ožujku do najviše 140,2 tisuće u kolovozu. Kretanja i ostvarenja u turizmu (koji utječe na povećanje potražnje zbog velikog rasta broja potrošača u nekoliko ljetnih mjeseci) utječu na niz djelatnosti, a najizraženija sezonska kretanja pod utjecajem turizma ima trgovina. Broj zaposlenih u trgovini na vrhuncu je također u kolovozu (prošle je godine u tom mjesecu bilo zaposleno 237,2 tisuće osoba, 14,8% ukupno zaposlenih, što je u odnosu na kraj godine bilo oko sedam tisuća više).

Zbog sezonskog zapošljavanja, prošle je godine s evidencije nezaposlenih HZZ-a izišlo ukupno 28.967 osoba, najviše ih se zaposlilo u djelatnosti turizma i trgovine, zajedno oko dvije trećine (69%).

► Zaposlene osobe na sezonskim poslovima po djelatnostima, I. - XII. 2019.

Izvor: HZZ; obrada: HGK

Djelatnost NKD 2007	Broj zaposlenih	Udio, %
(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	16.615	57,4
(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	3.386	11,7
(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	2.218	7,7
(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	1.251	4,3
(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	1.203	4,2
(R) UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	854	2,9
(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	785	2,7
(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	667	2,3
(F) GRAĐEVINARSTVO	548	1,9
(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	394	1,4
(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	283	1,0
(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	180	0,6
(O) JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	132	0,5
(K) FINACIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	117	0,4
(P) OBRAZOVANJE	101	0,3
(Q) DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	97	0,3
(T) DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJA PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	66	0,2
(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	54	0,2
(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	8	0,0
(B) RUDARSTVO I VAĐENJE	7	0,0
(U) DJELATNOSTI IZVANTERITRIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	1	0,0
Ukupno	28.967	100,0

UOBIČAJENA KRETANJA DO KRAJA VELJAČE 2020.

U veljači je, neposredno prije eskalacije epidemije izazvane koronavirusom i uvođenja restriktivnih mjera koje su potpuno ili djelomično zaustavile poslovanje mnogih gospodarskih djelatnosti, tržište rada imalo uobičajen sezonski ritam. Prije masovnijeg zapošljavanja u sezonskim djelatnostima, broj zaposlenih nastavio je padati sedmi uzastopni mjesec s vidljivim usporenjem u odnosu na dinamiku iz prethodnih zimskih mjeseci. Tako je broj zaposlenih u odnosu na siječanj pao za 3,1 tisuću, do razine od 1.515.889. U odnosu na godinu dana prije, čak i kada uspoređujemo ovaj privremeni podatak s konačnim iz veljače prošle godine, zaposlenih je bilo više, i to za 14.638. Kako je konačan podatak uvijek viši od privremenoga, rast broja zaposlenih realno je bio znatno viši (kada usporedimo sadašnji privremeni broj s privremenim iz veljače prošle godine, broj zaposlenih

je bio viši za 40,8 tisuća). Možda naoko nelogično (ali se gotovo uvijek događa u veljači), i broj nezaposlenih je pao na mjesečnoj razini (za 1,9 tisuća) te se spustio do razine od 137.977. Razlog mjesečnoga pada razine nezaposlenosti u veljači nije posljedica povećanog zapošljavanja, već smanjenog pritiska na burzu. Naime, u veljači u odnosu na siječanj uobičajeno naglo slabi pritisak na burzu, dok se broj izlazaka s evidencije ne mijenja znatnije, što rezultira većim brojem izlazaka nego ulazaka na burzu, zbog čega se ukupan broj nezaposlenih smanjuje.

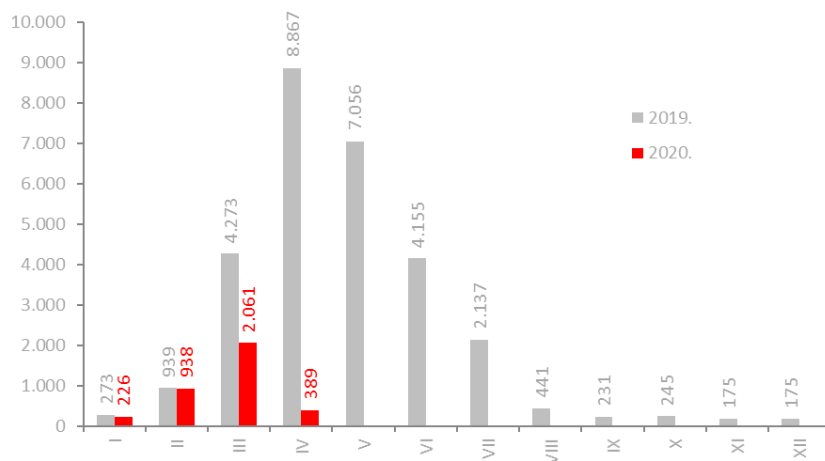
U godišnjoj je usporedbi broj nezaposlenih krajem veljače bio niži za 18,4 tisuće, čime je nastavljen njegov godišnji pad koji je neprekinuto trajao od travnja 2014. godine te je bio na rekordno niskoj razini kada se uspoređuju veljače po godinama. Administrativna stopa nezaposlenosti u takvim je okolnostima pala s 8,4% na 8,3%, a anketna sa 6,3% na 6,2%. Takvom je razinom Hrvatska imala desetu najvišu stopu nezaposlenosti u EU27 te je bila ispod prosjeka EU27 (6,5%).

IZVANREDNA KRETANJA U OŽUJKU, TRAVNJU I SVIBNJU

U normalnim je okolnostima statistika u ožujku trebala pokazati promjene mjesečnih trendova, odnosno početak rasta snažnijeg zapošljavanja u djelatnostima koje imaju jače sezonsko obilježje, što utječe na rast ukupne zaposlenosti, a proteže se do lipnja. Prošle je godine u ožujku samo posredovanjem HZZ-a bilo zaposleno 4,3 tisuće sezonskih radnika, u travnju 8,9 tisuća, a od ožujka do lipnja ukupno 24,4 tisuće. Najviše je sezonskih radnika bilo zaposleno u travnju te sveukupno najviše u turizmu, trgovini i prijevozu. Prema administrativnim podacima DZS-a, u ožujku obično najviše raste broj zaposlenih u građevinarstvu, dok veće zapošljavanje u turizmu počinje u travnju. Najveći se mjesečni rast broja zaposlenih u godini ostvaruje pak u svibnju i lipnju pod dominantnim utjecajem turizma, što će u ovoj godini biti neostvarivo.

Veliki su poremećaji u sezonskom zapošljavanju vidljivi odmah u ožujku kada je s evidencije nezaposlenih zbog zapošljavanja na sezonskim poslovima izišlo 52% manje osoba nego u istom mjesecu prošle godine. U travnju, mjesecu najsnažnijeg sezonskoga zapošljavanja, razlika je drastičnija i pokazuje veličinu problema: ovogodišnjeg je travnja bilo 96% manje sezonski zaposlenih radnika nego u travnju prošle godine.

► Izlazak s evidencije nezaposlenih HZZ-a zbog sezonskoga zapošljavanja

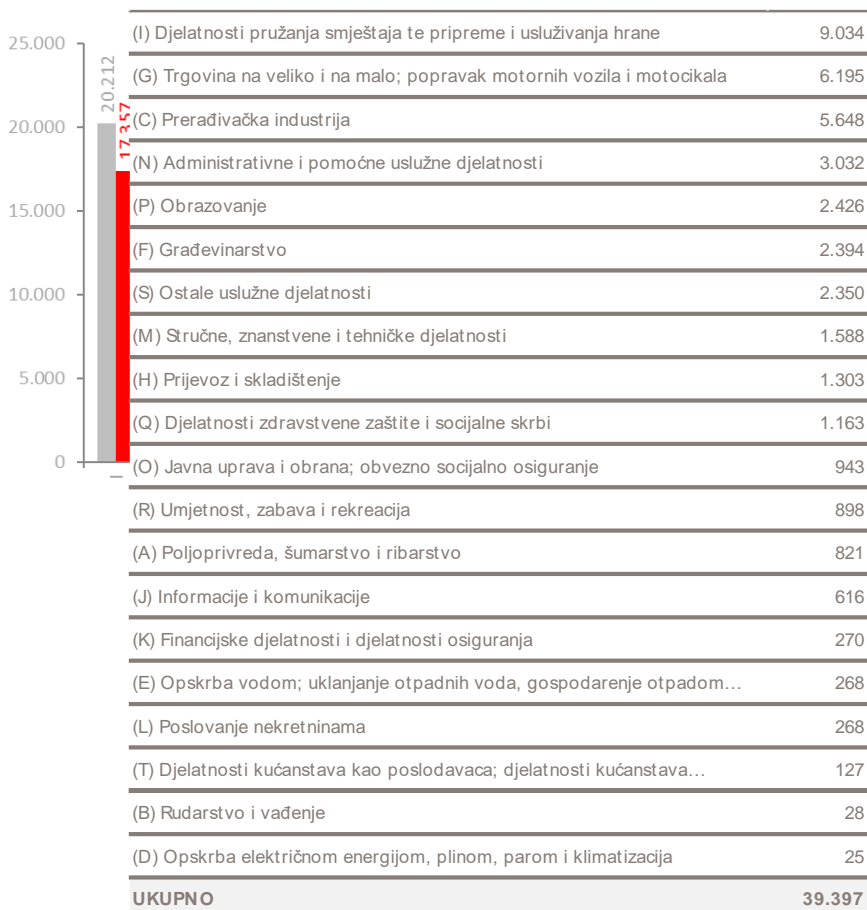

Izvor: HZZ; obrada: HGK

Uz izostanak normalnog sezonskog zapošljavanja, pa time i pojačanog izlaska s evidencije nezaposlenih, u uvjetima stroge karantene, mnoge su tvrtke počele smanjivati broj zaposlenih te je nastao veći, za to doba godine neuobičajen, pritisak na burzu. Naime, u prva je dva mjeseca broj ulazaka izravno iz radnoga odnosa bio niži nego prošle godine u istim mjesecima, no **u ožujku i travnju nastala je eksplozija broja otkaza: u ožujku dvostruko, a u travnju gotovo trostruko više nego u istim mjesecima prošle godine. Pritom je najveći rast u ova dva mjeseca u odnosu na iste mjeseci prošle godine bio u djelatnosti smještaja i ugostiteljstva, trgovini, prerađivačkoj industriji te administrativnim djelatnostima.**

► Ulazak na evidenciju nezaposlenih na HZZ-u izravno iz radnoga odnosa

Izvor: HZZ; obrada: HGK

► Broj ulazaka na evidenciju HZZ-a izravno iz radnoga odnosa u ožujku i travnju 2020.

Izvor: HZZ; obrada: HGK

To je utjecalo na ukupan broj nezaposlenih, čija dnevna kretanja pokazuju svakodnevni kontinuirani rast od 18. ožujka do 5. svibnja. U ta se 32 radna dana broj nezaposlenih povećao za 24.850, do razine od 159.742, s time da je broj novonezaposlenih koji su došli izravno iz radnoga odnosa iznosio 33.934.

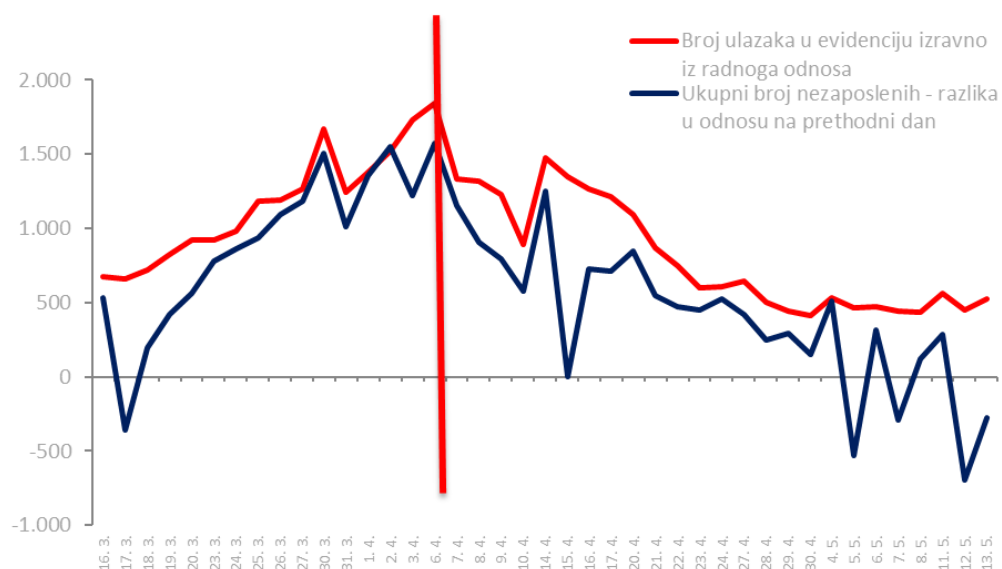
Kako je nezaposlenost počela netipično rasti tek u posljednjih deset dana ožujka, u međugodišnjoj usporedbi, **krajem ožujka nezaposlenost je ipak još uvijek bila niža nego godinu dana prije (za 2.340)**. No u travnju, koji je bio prvi cijeli mjesec u kojemu su se poslovanje i potrošnja odvijali u ograničenim uvjetima, veći

dio mjeseca u strogoj karanteni, a tek u posljednjem tjednu s nešto blažim ograničenjima, ostvaren je netipičan godišnji rast nezaposlenosti. **Krajem travnja bilo je 28.144 nezaposlenih osoba više nego godinu dana prije. Tako je ovogodišnji travanj prvi travanj u bližoj povijesti u kojem je zabilježen mjesečni rast broja nezaposlenih.**

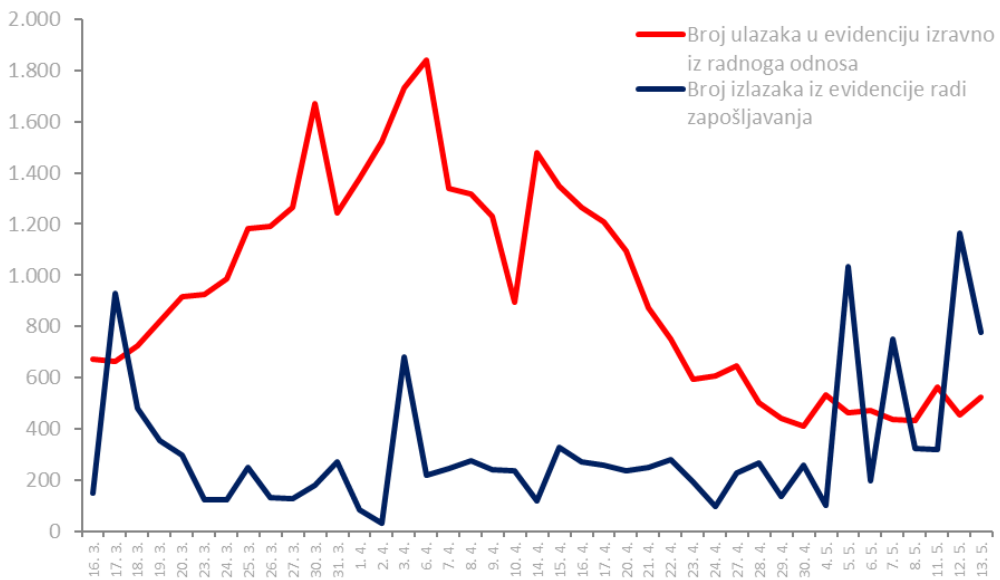
No već su tijekom travnja bile vidljive promjene dinamike dnevnoga rasta, odnosno njeno ublaženje neposredno nakon primjene mjera iz drugog paketa mjera Vlade za pomoć gospodarstvu (koji je usvojen u Saboru 7. travnja) gdje je za tržište rada ključna bila odluka o povećanju subvencija plaća s 3.250 kuna na 4.000 kuna te mogućnost ponovnog zapošljavanja otpuštenih radnika u ožujku. Naime, smanjenje dnevnoga rasta nezaposlenih u petodnevним prosjecima vidljivo je od 9. travnja, a od 6. travnja vidljiva je promjena smjera trenda dnevnoga rasta broja nezaposlenih, odnosno rasta broja ulazaka na evidenciju zbog prekida radnoga odnosa, od rastućeg u padajući. To pokazuje da su ove mjere imale trenutni učinak te zaustavile veće poremećaje na tržištu rada. **Plaće za ožujak uz ovu je subvenciju dobilo 484.992 zaposlena, a posljednji raspoloživi podaci (do 7. svibnja) pokazuju da ima gotovo 505 tisuća radnika (gotovo trećina ukupno zaposlenih) i gotovo 87.000 poduzeća koji su korisnici ove mjere.**

► Dnevne promjene broja nezaposlenih i broj ulazaka u nezaposlenost zbog prekida radnoga odnosa od 16. ožujka do 13. svibnja 2020.

Izvor: HZZ; obrada: HGK

Početak svibnja vidljivo je da su se kretanja na tržištu rada promijenila prema pozitivnijima u odnosu na travanj, odnosno prekinuo se ustrajan negativan niz svakodnevnoga rasta broja nezaposlenih. To je vidljivo gotovo odmah nakon ublažavanja ograničenja poslovanja i kretanja odnosno djelomično postupno vraćanje poslovne aktivnosti odmah je pozitivno utjecalo na tržište rada. Naime, počeli su se sporadično pojavljivati dani kada se bilježi dnevni pad nezaposlenih (5., 7., 12. i 13. svibnja) na temelju znatno manjega broja ulazaka na evidenciju izravno iz radnoga odnosa te snažnijega broja izlazaka zbog zapošljavanja (na što je djelomično vjerojatno utjecalo i vraćanje zaposlenih koji su bili otpušteni u ožujku nakon drugog paketa mjera Vlade, prema navodima HZZ-a takvih je bilo oko 3 tisuće). Pritom je zapošljavanje bilo najveće u djelatnostima smještaja i ugostiteljstva, trgovini, prerađivačkoj industriji i građevinarstvu.

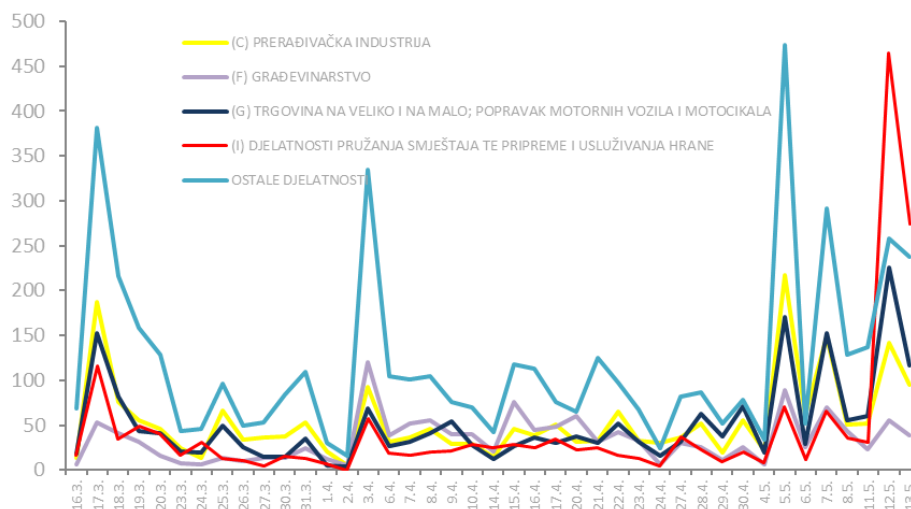

- Dnevni broj ulazaka u evidenciju izravno iz radnoga odnosa i broj izlazaka s evidencije radi zapošljavanja od 16. ožujka do 13. svibnja 2020.

Izvor: HZZ; obrada: HGK

► Dnevni broj izlazaka iz evidencije radi zapošljavanja od 16. ožujka do 13. svibnja 2020., po djelatnostima

Izvor: HZZ; obrada: HGK

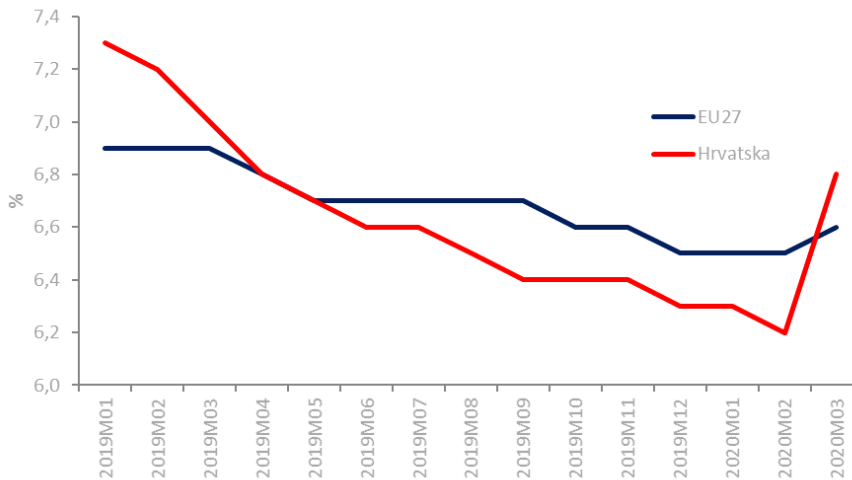

USPOREDBA KRETANJA UNUTAR EU I RAZLIKA KRETANJA U EUROPI I SAD-U

Kod svih je članica EU došlo do poremećaja na tržištu rada pod utjecajem ograničenja poslovanja i kretanja u ožujku. Stope nezaposlenosti u ožujku porasle su kod gotovo svih članica, no Hrvatska je bila među onima s najvišim porastom te je njena stopa nakon devet mjeseci prerasla prosječnu stopu EU27.

Desezonirane stope nezaposlenosti

Izvor: Eurostat; obrada: HGK

Time je Hrvatska pogoršala svoju poziciju unutar EU postavši članicom s osmom najvišom stopom, dok je u veljači imala desetu najvišu stopu. Veće negativne pomake trebali bi pokazati podaci za travanj, koji još nisu objavljeni, no sasvim je izvjestan veći porast nezaposlenosti kod gotovo svih članica, pa tako i Hrvatske. Drastičnije promjene u travnju koje možemo očekivati u EU već su vidljive u SAD-u za koji su travanjski podaci objavljeni, gdje je stopa nezaposlenosti eksplodirala s 4,4% u ožujku na čak 14,7% u travnju. No kako su članice EU provodile mjere za očuvanje radnih mjesta, dok se u SAD-u nije na taj način pristupilo njihovom izrazito fleksibilnom tržištu rada (mjere su se temeljile na pomoći za nezaposlene, a ne za očuvanje radnih mjesta), u Europi nikako ne treba očekivati takvu iznenadnu eksploziju nezaposlenosti kakva se dogodila u SAD-u. Naime, u SAD-u je nezaposlenost, s pozicije najnižih stopa nezaposlenosti od 1969. godine (koje su, treba naglasiti, bile gotovo dvostruko niže od onih u EU) porasla u ožujku iznad 4% prvi puta nakon početka 2016. godine, da bi u travnju dosegla dosad nikad zabilježenu razinu od 14,7%. Tako je samo u travnju broj zaposlenih pao za nevjerojatnih 20,5 milijuna (nakon pada za 8,1 tisuću u ožujku) te se spustio na najnižu razinu od 2011. godine, a takav pad u samo jednom mjesecu nije zabilježen u američkoj statističkoj povijesti (od 1939. godine postoje podaci). Stoga možemo konstatirati da za sada europski (pa i hrvatski) pristup krizi na tržištu rada daje bolje rezultate, barem kratkoročno. Naime, kada bismo tehnički preslikali odnose kretanja na tržištu rada s američkog na hrvatsko u posljednjih mjesec i pol dana, broj nezaposlenih bi se u Hrvatskoj povećao za oko 300 tisuća (u SAD-u je u posljednjih šest tjedana broj nezaposlenih porastao za više od 33 milijuna što je u razmjeru oko petine radne snage) do razine od oko 435 tisuća. Ako taj broj

usporedimo s brojem zaposlenih kojima država subvencionira plaće (više od 500 tisuća), a za koje se može pretpostaviti da bi velik dio njih sada bio na burzi, jasno je koliko su mjere za očuvanje radnih mjesta trenutno pozitivno djelovale na hrvatsko tržište rada.

PROGNOZE

U ožujku je administrativna stopa nezaposlenosti porasla za 0,3 postotna boda, a u travnju očekujemo rast za još jedan postotni bod, do razine od 9,6%.

Ovisno o daljnjem razvoju epidemiološke slike i u skladu s time stupnju ograničenja kretanja i poslovanja te u kojoj će se mjeri turizam moći realizirati (osobito inozemni), kretat će se i pokazatelji na hrvatskome tržištu rada. Zasad je jasno da će zbog izostanka zapošljavanja normalne masovnosti u djelatnostima kojima sezona uvjetuje dinamiku, pritisak na burzu biti znatno oštrije nego prošle godine te da će stopa nezaposlenosti sigurno rasti za nekoliko postotnih bodova u 2020. godini, nakon šest godina pada.

Ministarstvo financija predviđa rast anketne stope nezaposlenosti sa 6,6% 2019. godine na 9,5% 2020. godine (u okolnostima pada broja noćenja inozemnih turista nešto slabijim od 70%) te pad do 9,0% 2021. godine.

Europska komisija istodobno Hrvatskoj predviđa nešto viši rast stope ove godine, do 10,2%, a ovogodišnje pogoršanje na tržištu rada predviđa kod svih članica EU27. No Europska komisija za Hrvatsku predviđa da će porast stope biti među najvišima (viši će imati samo Estonija, Španjolska, Poljska i Mađarska). Ako se prognoze ostvare, Hrvatska će ove godine imati četvrtu najvišu stopu u EU, no 2021. godinu desetu najvišu, što je čak bolje nego 2019. godine kada je imala osmu najvišu stopu.

Dakle, Europska komisija vidi kratkotrajniju krizu na tržištu rada, u obliku slova „V“, ali s kraćim desnim krajem, jer oporavak 2021. godine neće biti ni u jednoj članici (osim Grčke koja je 2019. godine imala najvišu stopu nezaposlenosti u EU te će 2021. godine imati drugu najvišu stopu, nakon Španjolske) dovoljno dinamičan da bi se stope vratile na razinu iz 2019. godine ili ispod nje. Odnosno, oporavak tržišta rada u svim članicama EU osim Grčke, koja i ovako ima najveće probleme s nezaposlenošću, trajat će barem dvije godine.

► Stope nezaposlenosti u 2020. i 2021. u EU, prognoze Europske komisije

	2019.	2020.	2021.	Razlika 2020. prema 2019., u postotnim bodovima	Razlika 2021. prema 2019., u postotnim bodovima
Estonija	4,4	9,2	6,5	4,8	2,1
Španjolska	14,1	18,9	17,0	4,8	2,9
Poljska	3,3	7,5	5,3	4,2	2,0
Mađarska	3,4	7,0	6,1	3,6	2,7
Hrvatska	6,6	10,2	7,4	3,6	0,8
Litva	6,3	9,7	7,9	3,4	1,6
Portugal	6,5	9,7	7,4	3,2	0,9
Slovačka	5,8	8,8	7,1	3,0	1,3
Češka	2,0	5,0	4,2	3,0	2,2
Švedska	6,8	9,7	9,3	2,9	2,5
Bugarska	4,2	7,0	5,8	2,8	1,6
Rumunjska	3,9	6,5	5,4	2,6	1,5
Grčka	17,3	19,9	16,8	2,6	-0,5
Malta	3,4	5,9	4,4	2,5	1,0
Nizozemska	3,4	5,9	5,3	2,5	1,9
Slovenija	4,5	7,0	5,1	2,5	0,6
Irska	5,0	7,4	7,0	2,4	2,0
Latvija	6,3	8,6	8,3	2,3	2,0
Italija	10,0	11,8	10,7	1,8	0,7
Finska	6,7	8,3	7,7	1,6	1,0
Belgija	5,4	7,0	6,6	1,6	1,2
Francuska	8,5	10,1	9,7	1,6	1,2
Cipar	7,1	8,6	7,5	1,5	0,4
Danska	5,0	6,4	5,7	1,4	0,7
Austrija	4,5	5,8	4,9	1,3	0,4
Luksemburg	5,6	6,4	6,1	0,8	0,5
Njemačka	3,2	4,0	3,5	0,8	0,3

Izvor: Europska komisija; izračun: HGK

KRATICE

HGK	Hrvatska gospodarska komora
EU	Europska unija
DZS	Državni zavod za statistiku
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
RH	Republika Hrvatska

Opće napomene:

Ovu analizu izrađuje i za nju je odgovoran HGK. Informacije, mišljenja, analize i zaključci koji se iznose temelje se na javnim statističkim i ostalim informacijama što potječu iz izvora u čiju se potpunost i točnost HGK pouzdaje, ali za koje ne jamči. Utoliko su informacije, mišljenja, analize i zaključci izneseni u ovoj publikaciji podložni promjenama koje ovise o promjenama izvora informacija te o promjenama koje nastupe od trenutka pisanja teksta do njegova čitanja. Ova publikacija ili njeni dijelovi ne mogu se kopirati ili bilo kako drukčije reproducirati bez navođenja izvora.

HGK
.HR

